

Protocol grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels De Blokkendoos

Met dit protocol, in het handelen en middels haar beleid, wil de Stichting Zoelense peuterspeelzalen de Blokkendoos grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. Dit protocol is mede gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het Protocol kindermishandeling. In dit protocol staat o.a. beschreven hoe te handelen als grensoverschrijdend gedrag wordt vastgesteld. De gedragsregels moeten zorgen voor een prettig klimaat op de peuterspeelzaal en duidelijk maken dat er geen plaats is voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en ander dergelijk ongewenst gedrag.

Inleiding

De maatschappij krijgt steeds meer te maken met vormen van grensoverschrijdend gedrag. Ook binnen de sector kinderopvang wordt regelmatig grensoverschrijdend gedrag door kinderen, ouders of medewerkers gesignaleerd. Daarbij kun je o.a. denken aan bijvoorbeeld een agressieve ouder/verzorger omdat niet wordt ingegaan op zijn of haar bepaalde wensen, maar ook moet gedacht worden aan kindermishandeling en seksuele mishandeling. Hoe aan deze vormen van ongewenst gedrag grenzen gesteld kunnen worden wordt in dit protocol uitgewerkt. In dit protocol staat beschreven wat onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wordt en hoe gehandeld moet worden als grensoverschrijdend gedrag wordt vastgesteld. De gedragsregels, die iedereen in acht dient te nemen, maken integraal onderdeel uit van dit protocol.

1. Toelichting op Grensoverschrijdend gedrag

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: “elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen’. Zo staat het in de Wet op de jeugdzorg. In gewoon Nederlands, het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke mishandeling en kindermishandeling)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie, pesten, systematisch negeren)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de peuterspeelzaal is grensoverschrijdend gedrag.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of niet grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- Kind en kind
- Ouder/verzorger en kind en vice versa
- Medewerker (inclusief vrijwilligers) en kind en vice versa
- Medewerker en medewerker en vice versa

- Ouder en medewerker en vice versa

Grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd

We willen grensoverschrijdend gedrag tegengaan en het liefst voorkomen. Dat doen we door enerzijds afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Anderzijds door elkaar aan te spreken of wanneer grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd, hiervan melding te maken bij leidinggevende (intern contactpersoon) of bij de intern vertrouwenspersoon

2. Gedragsregels

Medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) en ouders krijgen de gedragsregels uitgereikt respectievelijk bij indiensttreding dan wel bij de inschrijving. Zij worden geacht de gedragsregels na te leven. Kinderen worden spelenderwijs op de hoogte gebracht van de inhoud van de gedragsregels. Aan het respectvol omgaan met elkaar wordt ook in het pedagogisch beleidsplan uitvoerig aandacht gegeven. De gedragsregels zullen steeds opnieuw onder de aandacht worden gebracht bijvoorbeeld door regelmatig een thema centraal te stellen (de Blokkendoos zal de gedragsregels ook op haar site zetten). De Blokkendoos wil binnen haar peuterspeelgroep een klimaat scheppen waar iedereen, de kinderen, hun ouders en de medewerkers zich veilig kunnen voelen.

Algemene gedragsregels:

- Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is; alle mensen zijn verschillend en dat is prima.
- Iedereen gaat respectvol met elkaar om. Er worden geen racistische opmerkingen gemaakt, gediscrimineerd, geroddeld of gescholden. Ook wordt niemand uitgelachen, vernederd of buitengesloten.
- Er wordt geen lichamelijk of verbaal geweld gebruikt. Ook wordt er niet bedreigd met lichamelijk geweld. Iedereen die gedrag vertoont dat als onacceptabel wordt ervaren wordt hierop aangesproken. In het geval van (dreigementen van) lichamelijk of verbaal geweld door ouders of medewerkers is de bestuurder bevoegd corrigerende maatregelen te nemen of om de toegang (al dan niet voorlopig) tot de peuterspeelzaal te ontfemen.
- Wapens (waaronder ook - kleine- messen, stokken, nepwapens e.d.) zijn binnen de peuterspeelzaal en/of het terrein van De Blokkendoos verboden. Bij overtreding van deze regel wordt het wapen in beslag genomen en/of kan de politie worden ingeschakeld.
- Iedereen houdt zich aan gemaakte afspraken.
- Iedereen is zuinig op het materiaal en de omgeving van de peuterspeelzaal en op de bezittingen van een ander.
- Iedereen zorgt voor rust binnen de peuterspeelzaal.
- De medewerker is consistent en betrouwbaar in zijn of haar gedrag.
- De medewerker wijst plagen en pesten te allen tijde af.
- De medewerker luistert naar het kind en neemt het kind serieus.
- De medewerker benadert het kind positief en let meer op de dingen die goed gaan dan op de verkeerde dingen.
- De medewerker spreekt niet over het gedrag, huiselijke omstandigheden of andere privacy gevoelige zaken van een kind in het bijzijn van niet direct betrokken personen.
- De organisatie probeert in alle gevallen zorgvuldig te handelen en de belangen van ouders en kinderen te behartigen.
- De ouders/verzorgers worden geïnformeerd over calamiteiten.
- De ouders/verzorgers hebben inzagerecht in alle gegevens die over het kind worden opgeslagen.

Gedragregels specifiek gericht op (voorkomen of aanpakken van) grensoverschrijdend gedrag:

- De medewerker zorgt ervoor zichtbaar te zijn voor andere volwassenen als hij/zij alleen is met een kind.
- De medewerker treedt buiten werktijd niet op als kinderoppas bijv. bij ouders thuis.
- De medewerker gebruikt geen seksueel getint taalgebruik en maakt geen seksueel getinte grappen of opmerkingen.
- De medewerker grijpt in als zich ongewenste situaties (dreigen) voor te doen.
- Er wordt actief aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Foto's die op of rond de peuterspeelzaal worden gemaakt, worden alleen bewaard, bewerkt of verspreidt met toestemming van de ouder/verzorger van de kinderen.
- De peuterspeelzaal distantieert zich van beeldend en schriftelijk materiaal waarin een ander wordt voorgesteld als minderwaardig lustobject.
- Foto's van kinderen worden alleen gepubliceerd met schriftelijke toestemming van ouders of verzorgers.

2.1 stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

1. Vermoeden: Inschatten van de situatie. Probeer vanaf het eerste moment van constateren vast te leggen wat voor grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer is het gebeurd, wie waren erbij, wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag etc. Houd het op feiten, trek niet direct conclusies.
2. Bespreekbaar maken: Spreek indien mogelijk meteen na constatering het kind, de ouder of de medewerker die het grensoverschrijdend gedrag vertoont aan op dit gedrag. Probeer door middel van gesprekken ervoor te zorgen dat het gedrag van de ander verbetert.
3. Overleg: Hulp of advies vragen. Bij onvoldoende resultaat of als het een ernstigere vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft schakel dan zo spoedig mogelijk de interne contact persoon in (zie 4).
4. De Blokkendoos heeft Hanny Vink- Hol aangesteld als interne contactpersoon. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 06- 12276437 of per e-mail via e-mailadres hannyhol@hotmail.com

Alle vragen of klachten over grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling of tussen ouders en kinderen kunnen voorgelegd worden aan de interne contactpersoon. De interne contactpersoon probeert de vragen en klachten zelf af te handelen. Bij ernstige vormen van grensoverschrijdend gedrag worden bij minderjarigen de ouders of verzorgers op de hoogte gebracht. Als er sprake is van strafbare feiten zal de politie ingeschakeld worden.

5. Plan van aanpak: Wegen van de situatie. Aan de hand van de vastgelegde feiten, het gesprek met betrokkene(n) en het advies van de interne contactpersoon kan bepaald worden of andere partijen ingeschakeld moeten worden zoals Veilig Thuis, Advies- en meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld *, een hulpverleningsinstantie, de politie of de klachtencommissie. De Blokkendoos is aangesloten bij de stichting Geschillencommissie, Bordewijklaan 46 2591 XR Den Haag, 070 3105310.

6. Handelen: Doorverwijzen of melden. Afhankelijk van de situatie wordt doorverwezen naar hulpverleningsinstantie, politie of de klachtencommissie. Raadpleeg ook de herziene meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld, 2013.

7. Evalueren: Terugkoppelen vormen van grensoverschrijdend gedrag. Alle gemelde gevallen van grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het team zodat de medewerkers ervan kunnen leren. Ouders en verzorgers zullen geïnformeerd worden over alle vormen van grensoverschrijdend gedrag die tot maatregelen hebben geleid.

* Veilig Thuis, Advies en meldpunt kindermishandeling en steunpunt huiselijk geweld (voorheen twee organisaties Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) (provincie Gelderland) en Steunpunt Huiselijk Geweld (provincie Gelderland). Telefoonnummer: 0800 - 2000 (24 uur bereikbaar)